

Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego.

Stosowane przez jednostkę zasady wyceny aktywów i pasywów wynikają z:

- 1) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395);
- 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 i z 2018 r. poz. 2245);
- 3) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2018 r. poz. 800);
- 4) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 1911)

§ 1. Obowiązujące zasady wyceny aktywów i pasywów.

Aktywa i pasywa Starostwa wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych, nie rzadziej niż na dzień bilansowy, według niżej przedstawionych zasad.

- a) Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia. Wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych jednorazowo za okres całego roku w grudniu, metodą liniową. Wartości niematerialne i prawne od licencji (sublicencji) na programy komputerowe oraz praw autorskich – stosuje się minimalną 24 miesięczną określoną w art. 16m ustawy o podatku od osób prawnych.
- b) Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:
 - środki trwałe,
 - pozostałe środki trwałe,
 - środki trwałe w budowie (inwestycje).

Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę,
- w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej,

- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego – w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka,
- w przypadku przekazania środków trwałych innym jednostkom lub likwidacji, amortyzacja naliczona jest w miesiącu przekazania lub wycofania z eksploatacji i obejmuje okres od początku roku do końca miesiąca, w którym przekazano lub wycofano z eksploatacji środki trwałe.

Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy. Umarzane są (z wyjątkiem gruntów) stopniowo na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania.

Obce mienie używane przez jednostkę na podstawie umów użyczenia, leasingu lub innych umów o podobnym charakterze, podlega ewidencji pozabilansowej.

Pozostałe środki trwałe Pozostałe środki trwałe ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”. Nie podlegają ewidencji pozostałe środki trwałe traktowane jako materiały, do których zalicza się:

- 1) standardowe przybory biurowe wydawane pracownikom m. in. dziurkacze, zszywacze, długopisy, itp.,
- 2) standardowe niezbędne wyposażenie, dekoracje pomieszczeń biurowych, toalet, korytarzy m. in: lampy, wykładziny, kwietniki, donice z kwiatami, kosze na śmieci, miotły, wiadra, termosy, szklanki, filiżanki, talerzyki, łyżeczki, puchary itp.

Środki trwałe w budowie (inwestycje) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów zliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji. Inwestycje wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem pomniejszych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

W przypadku podjęcia decyzji przez zarząd powiatu o odstąpieniu od realizacji inwestycji, poniesione koszty, podlegają odpisaniu nie później niż do końca roku obrotowego i są zaliczane w ciężar funduszu jednostki.

c) Materiały wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom nabycia. Starostwo prowadzi ewidencję materiałów ilościową. Zakupione materiały promocyjne, paliwo zatankowane do zbiorników, materiały przeznaczone na bieżące potrzeby jednostki, wydawane są bezpośrednio do zużycia, a ich wartość odpisywana jest w koszty w dacie zakupu i nie podlega korekcie na dzień bilansowy na podstawie art. 26 ustawy o rachunkowości. Jeśli na dzień bilansowy wycenia się zapas materiałów faktycznie nieużytych, to ich wartość, przy wycenie arkusza spisu z natury, ustala się odpowiednio według cen zakupu z ostatnich faktur.

d) Należności na dzień bilansowy wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty (z uwzględnieniem ewentualnych odsetek naliczonych przez jednostkę), pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące. Należności z tytułu dostaw i usług, bez względu na termin płatności zaliczane są do należności krótkoterminowych.

e) Należności w walutach obcych wyceniane są po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP. Umorzenie należności (np. salda niewielkich należności, odsetki od nieterminowo uregulowanych należności) następuje na pisemny wniosek do Kierownika jednostki zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Umorzone należności podlegają odpowiednio zaliczeniu do pozostałych kosztów operacyjnych lub finansowych. Odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału lub w momencie ich zapłaty.

f) Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Walutę obcą na dzień bilansowy wycenia się według kursu średniego danej waluty ogłoszonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje gospodarcze wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach w dniu ich przeprowadzenia – o ile odrębne przepisy dotyczące środków pochodzących z Unii Europejskiej nie stanowią inaczej – odpowiednio po kursie faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań.

g) Zobowiązania (krótkoterminowe) na dzień bilansowy wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty. Odsetki od zobowiązań wymagalnych, w tym także tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału (w wysokości odsetek naliczonych przez kontrahenta).

Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów w Starostwie Powiatowym w Turku nie występują, ponieważ są to koszty przechodzące z roku na rok, w przybliżonej wysokości i tego samego rodzaju, nie mające istotnej wartości, a ich wysokość od razu powiększa koszty działalności.

h) Pozostałe aktywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w wartości nominalnej.

i) Zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, która spowoduje wykonanie:

- a) wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym danego roku oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku,
- b) wydatków budżetowych oraz niewygasających wydatków budżetowych następnych lat,
- c) wydatków środków europejskich objętych planem danego roku i lat następnych.

§ 2. Ustalanie wyniku finansowego w jednostce budżetowej:

Ustalenie wyniku finansowego

- 1) Ustalenie wyniku finansowego odbywa się za pośrednictwem konta 860 "wynik finansowy".
- 2) Dla ustalenia wyniku finansowego pod datą 31 grudnia księguje się:

Na stronie Wn konta 860:

- 1) sumy poniesionych w roku obrotowym kosztów ujętych na kontach: 400, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 411
- 2) koszty finansowe (Ma konto 751)
- 3) pozostałe koszty operacyjne (Ma konto 761)

Na stronie Ma konta 860:

- 1) przychody z tytułu dochodów budżetowych (Wn konto 720)
- 2) przychody finansowe (Wn konto 750)
- 3) pozostałe przychody operacyjne (Wn konto 760).

§ 3. Ustalanie wyniku finansowego w organie finansowym (powiat):

Wynik z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego (niedobór lub nadwyżka budżetu) wykazywany w bilansie z wykonania budżetu JST i ustalany jest na koncie 961 „Wynik wykonania budżetu” poprzez porównanie kasowo zrealizowanych w danym roku dochodów i wydatków

budżetowych oraz wydatków niewykonanych niewygasających z końcem roku, ujmowanych na odrębnych kontach: 901 „Dochody budżetowe”, 902 „Wydatki budżetowe” oraz 903 „Niewykonane wydatki”, z wyjątkiem operacji szczególnych, określonych w odrębnych przepisach.

Bilans otwarcia tworzony jest na podstawie automatycznego przenoszenia na początku roku następnego, sald kont figurujących na koniec roku obrotowego pod warunkiem, że jest możliwość stwierdzenia źródła pochodzenia zapisów pierwotnych z roku ubiegłego, a obowiązujący program zapewnia sprawdzenie prawidłowości przetwarzania danych i kompletności zapisów.

Obowiązujące wydruki powinny zawierać zestawienie obrotów i sald bilansu otwarcia, które jednocześnie spełnia rolę sprawdzianu poprawności ciągłości i kompletności zapisów obrotów i sald bilansu zamknięcia z zestawieniem obrotów i sald bilansu otwarcia.

STAROSTA
Dariusz Kałużny